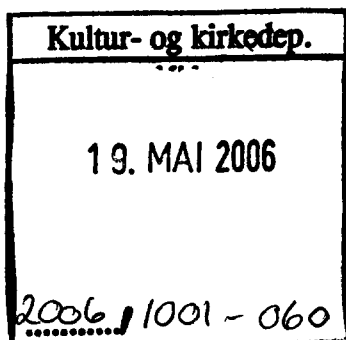

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Institutt for lingvistiske og nordiske studier
Universitetet i Oslo
Postboks 1102 Blindern
0317 Oslo
tlf. 22 85 40 27
faks 22 85 43 81
e-post: terje.larsen@iln.uio.no

Kultur- og kirkedepartementet
Kulturavdelingen
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Deres ref.: 2006/01001 KU/KU2 CHA

Vår ref.: KSB /tl

Dato: 16. mai 2006

Forslag til forskrift om skrivemåten av stedsnavn – høringsuttalelse fra klagenemnda for stedsnavnsaker

Vi viser til høringsbrev datert 21.03.2006 med utkast til ny forskrift om skrivemåten av stedsnavn og veiledning til forskriften.

Klagenemnda for stedsnavnsaker har disse merknadene:

Utkast til forskrift:

§ 1 Definisjonar

Første ledd: Det er uklart hva som ligger i at "nedervd lokal uttale" er "skriftleg overlevert". Er det f.eks. ment lydskrift eller talemålsnære skriftformer? Dette må presiseres.

Tredje ledd: Definisjonen av "primærfunksjon" bør endres. Den er for det første språklig uklar. For det andre er det uheldig å ta inn i definisjonen et begrep "lokalitet", som igjen er nærmere beskrevet i veilederen. Vi foreslår i stedet å bruke "namneobjekt".

§ 2 Generelle reglar om skrivemåten av stadnamn

Tredje ledd: Det er uklart hva som menes med "historiske personar". Vi vil i denne sammenheng vise til at Språkrådet har utarbeidet retningslinjer for skrivemåten av såkalte "historiske navn". Vi mener for øvrig at dette leddet med fordel kan flyttes til veilederen.

Fjerde ledd: Andre setning bør formuleres slik: *I tillegg til dei unntaka lova opnar for, kan det gjerast unntak frå hovudregelen i første setning når han fører til*

§ 4 Særlege reglar om skrivemåten av norske stadnamn

Første ledd: Vi foreslår at "hovudform" og "sideform" blir byttet ut med "tillaten form" fordi skillet mellom hovudformer og sideformer i praksis er opphevet i bokmål. Det samme kan skje i nynorsk, men her er reformarbeidet så vidt vi vet, ikke ferdig. Vi foreslår også at "utan vidare" i siste setning blir strøket.

Andre ledd: Siden eiere bare har uttalerett for *bruksnavn*, bør dette presiseres. Forholdet er for øvrig uttrykt i § 6 første ledd i loven, og synes derfor unødvendig.

Fjerde ledd: Dette leddet hører med til de detaljerte språkreglene og bør flyttes til veilederen.

Vi foreslår dessuten at tredje ledd kommer før andre ledd.

Vårt forslag til ordlyd i paragrafen blir:

Ved fastsetjing av skrivemåten skal det veljast ei tillaten form i den målforma som passar best med den nedervde lokale uttalen. Det kan likevel veljast regionale samleformer eller reine dialektformer når særlege grunnar talar for det. Dialektformer som ikkje kan setjast i samanheng med kjende ord, skal brukast med varsemd.

Namn som inneheld allment kjende ord eller namneledd, skal som hovudregel rette seg etter gjeldande rettskriving.

Ved fastsetjing av skrivemåten av bruksnavn skal det leggjast særleg vekt på det ønsket eigaren har med omsyn til skrivemåte, når den skriftforma han ønskjer, ligg innanfor regelverket.

Siste ledd kan som nevnt ovenfor, utgå.

§ 6 Særlege reglar om skrivemåten av kvenske og finske stadnamn

Siste ledd: Dette leddet er unødvendig fordi det samme er uttrykt i § 4 første ledd, siste setning. Skal leddet med, må ordlyden være: *Finske stadnamn på Austlandet kan tilpassast norske rettskrivingsprinsipp.*

§ 8 Bruk av fleirspråklege namn

Tredje ledd: Etter nemndas mening innskrenker dette leddet § 9 andre ledd i loven. En slik innskrenking kan ikke gjøres i forskrift.

§ 12 Klagenemnda

Andre ledd: Andre setning bør ha denne ordlyden: *I tillegg skal det oppnemnast ein språkkunning representant for kvar av dei offisielle språkformene, ein kunnig i samiske språk og ein som er kunnig i kvensk.*

§ 14 Stadnamnkonsulenttenesta

Første ledd: Formuleringen "kvart universitetsområde; Oslo, Bergen, Trondheim og Tromsø" må endres fordi vi nå har fått flere universitet (Stavanger, Ås). Vi foreslår denne formuleringen: *Det skal oppnemnast to namnekonsulentar for norskspråklege namn for kvart av dei geografiske områda Nord-Noreg, Midt-Noreg, Vestlandet og Austlandet med Agderfylka.*

§ 11 i loven har for øvrig *stadnamnkonsulentar* som overskrift, mens adresselisten i veilederen bruker *Statens namnekonsulentteneste for...* som overskrift, mens postadressen har *Statens navnekonsulenter for...* Her bør begrepsbruken samordnes.

Utkast til rettleiing til forskrift:

1. Ordforklaringar og definisjonar

Gjeldande rettskriving: Som tidligere påpekt, bør ”hovud- og sideformer” endres til ”alle tillatne former”. Som følge av dette går ”hovudform” og ”sideform” ut som oppslagsord.

Midlandsmål: Vi foreslår denne definisjonen: *Dialektane i dei austnorske fjelldalane frå og med Nord-Gudbrandsdalen til og med Telemark.*

Namn på grend: Vi foreslår endring til *grendenamn*.

Nasjonale samleformer: Bør utgå siden begrepet ikke er brukt i regelverket.

2. Om skrivemåten av stadnamn – nokre presiseringar

a) i, første ledd: Vi foreslår denne ordlyden: *Grammatisk kjønn og eintals- eller fleirtalsform skal som hovudregel rette seg etter dialektuttalen.*

a) ii, Eintal, tredje ledd: Svake hunkjønnssord får aldri endingen *-e* i midlandsmål. Siste setning må derfor lyde: *Bergensk får-en.*

a) ii, Fleirtal, andre ledd: Siste setning bør ha denne ordlyden: *Inkjekjønnssord får endinga -a, -i eller -e når det er samanfall med bunden form eintal av sterke hokjønnssord.*

a) iii, Lydverk: Her foreslår vi at det blir tatt inn flere konkrete eksempler.

3. Om saksbehandlinga

a) siste ledd, siste linje: *Skugge tunnel* rettes til *Skuggen tunnel*

b) siste setning: *Dette slik at* bør endres til *Av dette følger at*

c) Saksgangen i stadnamnsaker

Framstillingen av saksgangen må samordnes med § 9 i forskriften.

Etter den nye loven vil klageadgangen bli utvidet til også å gjelde feil bruk eller manglende bruk av stedsnavn. Vi foreslår at det i veilederen blir tatt inn eksempler på dette.

Med hilsen

Kirsti Strøm Bull (sign.)
leder i klagenemnda

Terje Larsen
sekretær